«Tinc ganes d´explicar la història normal de Catalunya»

«Tinc ganes d´explicar la història normal de Catalunya»

El llibre «Història Mínima de Catalunya», publicat per l'editorial Turner en català i en castellà, vol desfer el que l'autor considera les «perversions» de la historiografia catalana. L'historiador Jordi Canal (Olot, 1964) va ser professor de la UdG fins l'any 2001 i ara és director d'estudis i professor de l'Escola d'Alts Estudis en Ciències Socials de París.

DANIEL BONAVENTURA GIRONA

Història Mínima de Catalunya és un llibre d'encàrrec?
És un llibre d'encàrrec, però jo ja tenia ganes de fer-lo, sobretot perquè no m'acaben de convèncer moltes de les explicacions històriques que s'estan donant últimament, tant per part dels historiadors com entre la classe política.
Quina és la història de Catalunya que vostè vol explicar?
El que jo vull és, sobretot, fer una història que sigui normal. Em sembla que un dels problemes de la Història de Catalunya és que s'han fet sempre històries no normals.

Què hem d'entendre per «normal» i «no normal»?
M'explico. S'han fet sempre històries del que hauríem pogut ser, el que hauríem de ser i el que no ens han deixat ser. I jo el que vull és explicar la Història de Catalunya sense tots aquests elements, sense perjudicis, sense mites... una mica com el que es fa a qualsevol país, regió o estat.
Què és el que no li agrada del relat de la Història de Catalunya que critica?
No m'ho invento jo. Hi ha un text de 1938 de Gaziel que reflexiona sobre la història de Soldevila. Diu que els fets que explica Ferran Soldevila són veritat, però la construcció que en fa no és la Història de Catalunya, sinó la història del somni de Catalunya.
Per què?
Doncs perquè s'estan atribuint uns fets a unes entitats que no existien en el passat. A l'època medieval i moderna no hi havia cap estat català. I a l'època medieval i moderna no hi havia nació catalana.
Hi havia nació espanyola, francesa i totes les altres?
No, no. Tampoc. És a dir, la nació és una cosa totalment contemporània. El que passa és que traspassem al passat el que nosaltres volem avui. Avui estem discutint sobre la nació i estem intentant buscar que la nostra nació sigui de les més antigues d'Europa. Ara, l'independentisme vol aconseguir un estat i diu que Catalunya ja va tenir un estat que es va acabar el 1714. Però en realitat Catalunya en aquella època no va tenir mai un estat, la qual cosa no vol dir que no fos una entitat diferenciada. No podem atribuir conceptes d'avui al passat.
Abans del 1714, Catalunya tenia uns drets i unes constitucions pròpies.
Tot això sí, evidentment. Catalunya era una entitat política diferenciada, però no un estat. Una entitat que formava part d'altres entitats com la Corona d'Aragó, i hi havia la unió de la Corona d'Aragó i la Corona de Castella, que en època moderna s'anomena monarquia catòlica. Però no era un estat.
El seu llibre tracta altres «perversions»?

L'altre fet és aquest de la democràcia, que el 1714 es va posar fi a un estat democràtic. Al segle XVIII no hi havia democràcia tal com s'entén utilitzant les paraules d'avui.
No és més delirant dir que la nació espanyola té 3.000 anys d'antiguitat?
Ah, completament d'acord. Evidentment. De tota manera això no vol dir que la paraula «nació» no s'utilitzés. I aquesta és una altra de les perversions del relat. Quan Ramon Muntaner a l'època medieval diu «nació catalana» s'està referint al grup de persones que parlen català. No té el sentit polític que donem avui a la paraula «nació». Crec que amb la Història de Catalunya hem fet trampes aplicant al passat elements, paraules i concepcions que no hi eren, senzillament estan al nostre cap d'homes i dones de l'època contemporània. Intentem portar aquest passat cap allò que ens interessa, que és construir un futur. És contra això, que jo vull escriure. Vull explicar la Història de Catalunya normal, sense perjudicis, sense donar per descomptat que anem cap algun lloc. Tot això és incert. No ho sabem.
Jaume Vicens Vives és per a vostè un mestre o un pervers?
Jo penso que, sobretot el primer Vicens Vives, el dels anys 1930, fa un intent d'escriure una altra Història de Catalunya. Ell reacciona contra la història romàntica. Tinc més dubtes d'algunes obres de l'últim Vicens. El llibre Notícia de Catalunya em sembla d'una certa anada cap a un tipus d'història que ell mateix havia criticat.
I el relat espanyol de Sánchez Albornoz, per exemple, li sembla més sensat?
No, no. El Vicens de Notícia de Catalunya és la versió catalana de Sánchez Albornoz i compa?nyia. El primer Vicens és un personatge que realment es proposa desmitificar. Ell diu allò d'explicar a partir del que surt als documents.
A qui adreça el llibre?
És un llibre adreçat al gran públic, un llibre d'història a seques sense pensar qui públic el llegirà, tothom el pot llegir. L'edició catalana es presentarà dijous vinent a Barcelona.

Font del document:
http://www.diaridegirona.cat/cultura/2015/09/10/ganes-dexplicar-historia-normal-catalunya/742743.html?utm_source=rss